Evropský parlament
2019-2024

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví

2020/2017(INI)

21.4.2020

NÁVRH STANOVISKA

Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví

pro Výbor pro kulturu a vzdělávání

k umělé inteligenci ve vzdělávání, kultuře a v audiovizuálním odvětví
(2020/2017(INI))

Zpravodajka: Maria da Graça Carvalho

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví vyzývá Výbor pro kulturu a vzdělávání jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

A. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů je základní zásadou Evropské unie zakotvenou ve Smlouvách a měla by se projevit ve všech oblastech politiky EU, zejména v oblasti vzdělávání, kultury a v audiovizuálním odvětví;

B. vzhledem k tomu, že nerovnost mezi ženami a muži a diskriminace na základě pohlaví se projevují i při navrhování, vytváření a používání systémů umělé inteligence (UI); vzhledem k tomu, že neúplné soubory údajů a podjatost mohou narušit argumentaci systému UI a ohrozit rovnost mezi ženami a muži ve společnosti;

C. vzhledem k tomu, že nerovnost mezi ženami a muži rovněž vzniká a reprodukuje se prostřednictvím jazyka a vyobrazení šířených médii a aplikacemi, které umělou inteligenci využívají; vzhledem k tomu, že vzdělávání, kulturní programy a audiovizuální obsah jsou základními nástroji boje proti genderovým stereotypům;

D. vzhledem k tomu, že ženy jsou výrazně nedostatečně zastoupeny v odvětvích umělé inteligence, ať již jako tvůrkyně, nebo spotřebitelky; vzhledem k tomu, že plné využití potenciálu dovedností, znalostí a kvalifikace žen v oblastech, jako jsou digitalizace, umělá inteligence a IKT (informační a komunikační technologie), může přispět ke zvýšení dynamiky evropského hospodářství; vzhledem k tomu, že ženy představují pouze 22 % z osob pracujících celosvětově v odvětvích umělé inteligence; vzhledem k tomu, že nedostatek žen pracujících na vývoji umělé inteligence nejen zvyšuje riziko předpojatosti, ale současně i EU ochuzuje o talent, vize a zdroje, a představuje tak překážku pro inovace;

1. domnívá se, že umělá inteligence má velký potenciál podporovat rovnost žen a mužů za předpokladu, že bude současně odstraněna vědomá i nevědomá podjatost; zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby umělá inteligence respektovala zásady a hodnoty rovnosti a zákazu diskriminace mezi ženami a muži; zdůrazňuje rovněž význam přístupu založeného na posouzení rizik a soustavného sledování existujících a nových algoritmů;

2. vyzývá k vytváření politik, které budou zaměřené na zvýšení účasti žen v oblastech týkajících se vědy, technologií, inženýrství a matematiky (STEM) a umělé inteligence, a k přijetí víceúrovňového přístupu pro řešení rozdílů v účasti žen a mužů na všech úrovních vzdělávacího systému a v zaměstnání v rámci digitálního odvětví;

3. vyzývá Komisi a členské státy, aby při tvorbě politik a právních předpisů pohlížely na umělou inteligenci z hlediska rovnosti žen a mužů a aby v tomto směru v nutných případech upravily stávající právní předpisy, včetně programů EU;

4. vyzývá Komisi a členské státy, aby navrhly politická opatření, která plně zapracují genderový rozměr, jako jsou např. osvětové kampaně, školení a školní osnovy, jež by měly občanům poskytovat informace o tom, jak fungují algoritmy a jaký je jejich vliv na jejich každodenní život;

5. zdůrazňuje, že je důležité vyvíjet a zavádět aplikace UI v oblasti vzdělávání, kultury a v audiovizuálním odvětví, aby byly shromažďovány přesnější údaje roztříděné podle pohlaví a případně používány moderní techniky strojového učení k odstranění podjatosti s cílem napravovat stereotypní genderovou podjatost, která může mít negativní dopady;

6. zdůrazňuje, že je důležité, aby v oblasti vzdělávání, kultury a v audiovizuálním odvětví vedle hlavních aktérů pracovaly různorodé týmy vývojářů a inženýrů, aby se zabránilo neúmyslnému zahrnutí genderové a kulturní podjatosti do algoritmů, systémů a aplikací UI.